

ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Η διαμόρφωση των Οδηγιών για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στο Γυμνάσιο βασίζεται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) για την υποχρεωτική εκπαίδευση (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ.Β'/09-09-2016), λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα ισχύοντα διδακτικά βιβλία και άλλες πηγές εγκεκριμένου εκπαιδευτικού υλικού.

Το ΕΠΣ-ΞΓ προδιαγράφει τους προσδοκώμενους στόχους και οργανώνει τη γλωσσική ύλη βάσει επικοινωνιακών γλωσσικών ικανοτήτων που αναμένεται να κατακτήσουν οι μαθητές/-ήτριες κατά επίπεδο γλωσσομάθειας σύμφωνα με την εξάβαθμη κλίμακα του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ)¹. Για τον λόγο αυτό, το ΕΠΣ-ΞΓ περιλαμβάνει γενικούς και επιμέρους δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας, οι οποίοι συνίστανται σε αναλυτικές δηλώσεις σχετικά με τις δράσεις ή ενέργειες που αναμένεται να είναι σε θέση να κάνουν οι μαθητές/-ήτριες σε κάθε επίπεδο, προκειμένου να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της γλώσσας στο εν λόγω επίπεδο. Η κάθε δήλωση είναι ένας «περιγραφικός» δείκτης (περιγραφητής) της επικοινωνιακής επάρκειας των μαθητών/-τριών.

Οι δείκτες (περιγραφητές) του ΕΠΣ-ΞΓ είναι συστοιχισμένοι με τους δείκτες του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες (ΚΕΠΑ/CEFR)² του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΣτΕ) και αφορούν τα επίπεδα γλωσσομάθειας από το Α1 μέχρι το Β2. Σύμφωνα με το ΕΠΣ-ΞΓ, τα αναμενόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας βάσει των προβλεπόμενων ωρών διδασκαλίας στο **Γυμνάσιο** είναι τα ακόλουθα:

Α' ξένη γλώσσα (Αγγλικά)		Β' ξένη γλώσσα (Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά)	
Α' τάξη	επίπεδο Α2-/Β1-	Α' τάξη	επίπεδο Α1-
Β' τάξη	επίπεδο Β1-/Β1+	Β' τάξη	επίπεδο Α1
Γ' τάξη	επίπεδο Β1+/Β2-	Γ' τάξη	επίπεδο Α1+

Με την εφαρμογή του ΕΠΣ-ΞΓ προωθείται μία μετατόπιση στην ξενόγλωσση εκπαίδευση από την υλικοκεντρική και τη δασκαλοκεντρική στη μαθησιοκεντρική και τη μαθητοκεντρική προσέγγιση, η οποία αφορά τον τρόπο οργάνωσης του διδακτικού/μαθησιακού αντικειμένου της ξένης γλώσσας και της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, κοινό για όλες τις ξένες γλώσσες. Η προσοχή του/της εκπαιδευτικού στρέφεται από την «κάλυψη της ύλης» του μαθήματος στον ίδιο/στην ίδια τον/την μαθητή/-ήτρια και συγκεκριμένα από το «τι θα διδαχθεί» στο «τι θα μάθει» ο/η μαθητής/-ήτρια. Με άλλα λόγια, το ενδιαφέρον του/της εκπαιδευτικού στρέφεται στο πώς μπορεί να βοηθήσει τον/την μαθητή/-ήτρια να πράξει γλωσσικά αξιοποιώντας όλες τις πηγές νοηματοδότησης που του παρέχονται μέσα από επικοινωνιακές γλωσσικές δραστηριότητες, ώστε να αποκτήσει σχετική επάρκεια για να επικοινωνεί ικανοποιητικά μέσω της ξένης γλώσσας στη συγκεκριμένη περίπτωση επικοινωνίας ή στο συγκεκριμένο συγκεκριμένο πλαίσιο.

¹ Τα επίπεδα γλωσσομάθειας, όπως ορίζονται από το ΣτΕ, κατηγοριοποιούνται σε τρία βασικά επίπεδα (Α, Β και Γ) και έξι υπο-επίπεδα (Α1, Α2, Β1, Β2, Γ1 και Γ2). Βλ. και <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions>.

² Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). Βλ. και <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>.

Το ΕΠΣ-ΞΓ, ως Πρόγραμμα Σπουδών (curriculum) και όχι ως Αναλυτικό Πρόγραμμα (syllabus), περιγράφει τους προσδοκώμενους στόχους, δηλαδή το τι πρέπει να ξέρει και να κάνει ο μαθητής/-ήτρια μετά το τέλος της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας, και όχι το πώς αυτοί θα επιτευχθούν. Δηλαδή προδιαγράφει τα στοιχεία του γνωστικού αντικείμενου που θα διδαχτούν και όχι το πότε ή το πώς θα διδαχτούν αφού οι μέθοδοι, οι τεχνικές διδασκαλίας, ο επιμερισμός της ύλης, κ.λπ. καθορίζονται από παράγοντες που έχουν άμεση σχέση με τους/τις μαθητές/-ήτριες, τους εκπαιδευτικούς και τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης.

Επιπλέον, το ΕΠΣ-ΞΓ περιγράφει τις γνώσεις και τις επικοινωνιακές δεξιότητες που πρέπει να αποκτηθούν *κατά επίπεδο γλωσσομάθειας*, όχι κατά τάξη, εφόσον οι μαθητές/-ήτριες σε μια συγκεκριμένη τάξη δεν είναι μια συμπαγής ομάδα με τα ίδια χαρακτηριστικά. Με αυτό τον τρόπο επιδιώκεται να δίνεται η δυνατότητα να προσαρμόζεται η διδακτική/μαθησιακή διαδικασία στα επίπεδα γλωσσομάθειας και στις ανάγκες των μαθητών/-τριών κάθε τάξης με την εφαρμογή τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Τα διδακτικά βιβλία μπορούν να αξιοποιούνται ως ένα μόνο εργαλείο μεταξύ άλλων διδακτικών μέσων που χρησιμοποιεί ο/η εκπαιδευτικός για να επιτύχει τους γενικούς και ειδικούς διδακτικούς στόχους, καθώς δεν είναι δυνατόν αφ' εαυτών να καλύψουν τις ιδιαίτερες ανάγκες μιας συγκεκριμένης τάξης μαθητών/-τριών και να αποτελέσουν τη βάση για διαφοροποιημένη διδασκαλία που λαμβάνει υπόψη τα ατομικά χαρακτηριστικά των μαθητών/-τριών.

Με βάση τα παραπάνω, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιεί το ΕΠΣ-ΞΓ ως εργαλείο για να διαμορφώσει ειδικούς στόχους, να οργανώσει το μαθησιακό αντικείμενο, να σχεδιάσει δραστηριότητες, μαθήματα και διδακτικά σενάρια, να παραγάγει εκπαιδευτικό υλικό. Γενικότερα, μπορεί να το αξιοποιήσει ως βάση για να αναπτύξει το δικό του/της αναλυτικό πρόγραμμα, να προγραμματίσει το διδακτικό του/της έργο και να οργανώσει τη μαθησιακή διαδικασία, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας, τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών του/της, αξιοποιώντας κατάλληλα τη διαφοροποιημένη διδασκαλία και τις ΤΠΕ.

Με δεδομένο ότι οι μαθητές/-ήτριες έρχονται στην Α' τάξη του Γυμνασίου με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας, είναι πολύ σημαντικό, ο/η εκπαιδευτικός:

- να διαγιγνώσκει το γενικό επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών και να προβαίνει σε έρευνα των μαθησιακών αναγκών τους,
- να προσαρμόζει την εκπαιδευτική διαδικασία στο προφίλ των μαθητών/-τριών που έχει (α) σε διαφορετικά τμήματα μιας ξενόγλωσσης τάξης, (β) σε διαφορετικές τάξεις του ίδιου σχολείου και (γ) σε διαφορετικά σχολεία,
- να υιοθετεί πρακτικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, λαμβάνοντας υπόψη και το επιμορφωτικό υλικό για τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ)³ (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=22>).

Δεδομένου ότι το διδακτικό εγχειρίδιο δεν αποτελεί το μόνο εργαλείο της διδασκαλίας του/της, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να εμπλουτίζει το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο ίδιος/η ίδια, με βάση τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών/-τριών, λαμβάνοντας υπόψη:

---

³ Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στα νέα ΠΣ των Ξένων Γλωσσών του 2016: ΕΠΣ-ΞΓ/Θεωρητικό Πλαίσιο.

α) το επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό υλικό που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ξένων γλωσσών στο ΕΠΣ-ΞΓ και τη Διαφοροποιημένη Διδασκαλία⁴ το οποίο περιλαμβάνει διδακτικές προτάσεις όπως εκπαιδευτικά σενάρια σε ψηφιακή και εκτυπώσιμη μορφή (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=8>),

β) Το εκπαιδευτικό και διδακτικό υλικό που έχει εκπονηθεί στο πλαίσιο άλλων δράσεων του ΙΕΠ όπως για παράδειγμα τα διδακτικά σενάρια για την αξιοποίηση των τεχνών στην ξενόγλωσση εκπαίδευση⁵ (<http://www.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/didaktika-senaria-oi-texnes-sti-glossiki-ekpaidefsi-ksenes-glosses>).

Επίσης, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να εμπλουτίζει το περιεχόμενο του διδακτικού υλικού, αξιοποιώντας ψηφιακά αποθετήρια και περιβάλλοντα που φιλοξενούν μαθησιακά αντικείμενα και διδακτικά σενάρια σε εκτυπώσιμη και ψηφιακή μορφή. Ενδεικτικά παραθέτουμε πηγές και παραδείγματα αξιοποίησης διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού για το Γυμνάσιο:

α) Τα ψηφιακά αποθετήρια του «Φωτόδεντρου», του **Εθνικού Συσσωρευτή Εκπαιδευτικού Περιεχομένου** (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/>) δίνουν τη δυνατότητα αναζήτησης και αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Σενάρια** (<https://photodentro.edu.gr/ls/>), το νέο αποθετήριο της οικογένειας «Φωτόδεντρο», φιλοξενεί δομημένα εκπαιδευτικά σενάρια με μαθησιακές δραστηριότητες που αναπτύσσονται και δημοσιεύονται από την εκπαιδευτική κοινότητα, ακολουθώντας τις πρότυπες δομές εκπαιδευτικών σεναρίων και τις στοχευμένες οδηγίες και παιδαγωγικές κατευθύνσεις που παρέχονται (LS Templates).
- Το **Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα** (<http://photodentro.edu.gr/lor/>) φιλοξενεί Μαθησιακά Αντικείμενα (Μ.Α.), αυτόνομες και επαναχρησιμοποιήσιμες μονάδες ψηφιακού υλικού (εκπαιδευτικά σενάρια, παιχνίδια, δραστηριότητες, ασκήσεις, τεστ), τα οποία μπορούν να συνδυαστούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους για να δημιουργηθούν διδακτικά σενάρια και δραστηριότητες. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δουν γενικές πληροφορίες και να επιλέξουν τρόπους χρήσης ή διαμοιρασμού. Αξιοποιώντας Μ.Α. από άλλα γνωστικά αντικείμενα, μπορεί να υιοθετηθεί και η διαθεματική προσέγγιση στη διδασκαλία.
- Το **Φωτόδεντρο e-γίλιο χρηστών** (<http://photodentro.edu.gr/ugc>), φιλοξενεί επίσης Μ.Α. διαφόρων τύπων, ενώ οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναρτούν επώνυμα και το δικό τους εκπαιδευτικό ψηφιακό περιεχόμενο, να αξιολογούν το υφιστάμενο εκπαιδευτικό υλικό, να αλληλεπιδρούν και να αναζητούν ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο άλλων χρηστών.
- Το **Φωτόδεντρο Ανοικτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές** (<http://photodentro.edu.gr/oep/>) φιλοξενεί εκπαιδευτικές πρακτικές, οι οποίες έχουν εφαρμοστεί στο πλαίσιο βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων διδακτικών παρεμβάσεων. Αν και οι εκπαιδευτικές πρακτικές που αφορούν την ξένη γλώσσα στο Δημοτικό είναι περιορισμένες, εκπαιδευτικές πρακτικές άλλων γνωστικών αντικειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διαθεματικότητας.
- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο** (<http://photodentro.edu.gr/video/>) φιλοξενεί συλλογές εκπαιδευτικών βίντεο μικρής διάρκειας, τα οποία μπορούν να συμπληρώσουν μια εκπαιδευτική

---

⁴ «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στα Νέα Προγράμματα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών – Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών (ΕΠΣ-ΞΓ) και Προγράμματα Εκμάθησης Αγγλικής στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία (ΠΕΑΠ)», στο πλαίσιο της Πράξης «Παρεμβάσεις επιμόρφωσης για την ενίσχυση των σχολικών δομών του εκπαιδευτικού συστήματος» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5004204.

⁵ Επιστημονική Δημερίδα: «Οι Τέχνες στη Γλωσσική εκπαίδευση». Διδακτικά Σενάρια: α) Γλώσσα-Νεοελληνική Γλώσσα, β) Ξένες Γλώσσες. 26-27 Ιουνίου 2019, 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Αθήνας.

δραστηριότητα. Βίντεο στην ελληνική γλώσσα μπορούν να αξιοποιηθούν για δραστηριότητες διαμεσολάβησης.

- Το **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικό Λογισμικό** (<https://photodentro.edu.gr/edusoft/>) φιλοξενεί εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα με εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Διαθέτει εκπαιδευτικά λογισμικά και πακέτα, που αναπτύχθηκαν, προσαρμόστηκαν ή εξελληνίστηκαν στο πλαίσιο έργων του ΥΠΑΙΘΑ ή φορέων του, ή άλλων προϊόντων εκπαιδευτικού λογισμικού που διαθέτουν σφραγίδα ποιότητας, που διατίθενται ελεύθερα προς την εκπαιδευτική κοινότητα.
- Το **Φωτόδεντρο Πολιτισμός** (<http://photodentro.edu.gr/cultural/>) είναι ένας θεματικός συσσωρευτής πολιτισμικών εκπαιδευτικών πόρων που συγκεντρώνει και παρέχει ενοποιημένη αναζήτηση σε χιλιάδες επιλεγμένους ψηφιακούς πόρους από πολιτισμικές συλλογές που βρίσκονται είτε στην Ευρωπαϊκή Πύλη πολιτισμικού περιεχομένου "**Europeana**" (<https://www.europeana.eu/el>) είτε σε ψηφιακά αποθετήρια μουσείων ή άλλων φορέων. Σε όλους τους ψηφιακούς πόρους έχει γίνει πρόσθετος παιδαγωγικός/εκπαιδευτικός μετασχηματισμός ώστε να διευκολυνθεί η αξιοποίησή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Το **Φωτόδεντρο Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία** (<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>) αποτελεί ένα περιβάλλον αναζήτησης σχολικών βιβλίων και μαθημάτων με λέξεις-κλειδιά και ποικίλα φίλτρα (εκπαιδευτική βαθμίδα, τάξη, τύπος βιβλίου, θεματολογία/γνωστικό αντικείμενο). Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να αναζητήσει στις σελίδες των εμπλουτισμένων βιβλίων τα ενεργά εικονίδια που ανοίγουν παιχνίδια, βίντεο κλπ. και να τα αξιοποιήσει στη μαθησιακή διαδικασία.

β) Η πλατφόρμα **«Αίσωπος»** (<http://aesop.iep.edu.gr/>) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο σχεδιασμού και αξιοποίησης υφιστάμενου ψηφιακού υλικού με τη χρήση ΤΠΕ. Αν και η πλειονότητα των ξενόγλωσσων σεναρίων για το Δημοτικό αφορά στη διδασκαλία της Αγγλικής, σεναρία άλλων γνωστικών αντικειμένων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο δραστηριοτήτων διαμεσολάβησης ή της διαθεματικής προσέγγισης στη διδασκαλία.

γ) Η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘΑ <https://www.minedu.gov.gr/themata-kpg> για το **Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας** (ΚΠΓ) περιέχει θέματα περασμένων ετών της διαβαθμισμένης εξέτασης του ΚΠΓ, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της διάγνωσης του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών.

δ) Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί η βιβλιοθήκη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων **«Ιφιγένεια»** (<http://ifigeneia.cti.gr/repository/>), σύνδεσμος προσωρινά ανενεργός (Αύγουστος 2024), που περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό για την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρόκειται για υλικό που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων επιμόρφωσης Β' επιπέδου ΤΠΕ και συμπεριλαμβάνει ενότητες για τη διδασκαλία ξένων γλωσσών.

Προτείνεται επίσης ο εμπλουτισμός του περιεχομένου της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας μέσω της αξιοποίησης κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού από έγκριτες έντυπες και ηλεκτρονικές εκπαιδευτικές και επιστημονικές πηγές, από την Ελλάδα και το εξωτερικό (π.χ. BBC, British Council, Goethe Institut, Institut Française, κ.α.) κατά την κρίση του/της εκπαιδευτικού, μετά από έλεγχο της παιδαγωγικής καταλληλότητάς του, και σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης, στο πλαίσιο ανανέωσης των ηλεκτρονικών πηγών οι οποίες αναφέρονται στα σχολικά εγχειρίδια.

Στην περίπτωση αξιοποίησης διδακτικών σεναρίων από ψηφιακά αποθετήρια, προτείνεται η προσαρμογή του σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό σύμφωνα με τις διδακτικές, παιδαγωγικές, μαθησιακές και άλλες ανάγκες των μαθητών/-τριών του/της. Για την προσαρμογή του διδακτικού σεναρίου από τον/την εκπαιδευτικό λαμβάνονται υπόψη συγκεκριμένα κριτήρια: το θέμα, ο γενικός

σκοπός και οι επιμέρους στόχοι του σεναρίου, οι γραμματισμοί και οι δεξιότητες που αναπτύσσονται, το προφίλ των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/οποίες απευθύνεται, το εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο ή ψηφιακό), η ψηφιακή υποδομή και τα μέσα που απαιτούνται, η μεθοδολογία και οι τεχνικές διδασκαλίας που ακολουθούνται, η οργάνωση της τάξης και οι ρόλοι του/της εκπαιδευτικού και των μαθητών/-τριών, καθώς και ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών/-τριών. Τόσο για την προσαρμογή όσο και για τη δημιουργία ενός διδακτικού σεναρίου, προτείνεται η επιλογή δραστηριοτήτων βιωματικής και διερευνητικής μάθησης, κατάλληλων για την ηλικία των μαθητών/-τριών, ώστε να διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή τους στις διδακτικές και μαθησιακές διεργασίες, καθώς και δραστηριοτήτων που τους/τις καλλιεργούν συναισθηματικά, διανοητικά και ψυχοκοινωνικά και τους/τις βοηθούν να διαμορφώσουν θετικές συνήθειες, στάσεις και αξίες. Επίσης, θα πρέπει να υιοθετούνται παιδαγωγικές αρχές και διδακτικές τεχνικές οι οποίες θα προσελκύουν το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών, θα ενισχύουν την αυτονομία και την αυτενέργεια τους, αλλά και την ανάπτυξη της συνεργασίας και της κοινωνικότητάς τους, την ικανότητα εξεύρεσης λύσεων, καθώς και την ανακάλυψη της γνώσης από τους ίδιους/τις ίδιες. Προκειμένου οι θεματικές και οι δραστηριότητες των σεναρίων να προσελκύουν το ενδιαφέρον και να έχουν νόημα για τους/τις μαθητές/-ήτριες, θα πρέπει να συνδέονται με την καθημερινή ζωή και τις κοινωνικές καταστάσεις και να διαθέτουν στοιχεία διαθεματικότητας.

Επισήμανση: Στο πλαίσιο του διδακτικού σχεδιασμού, προκειμένου να αξιοποιήσουν τις προτεινόμενες ιστοσελίδες από το διδακτικό υλικό ή/και τα διδακτικά βιβλία, οι εκπαιδευτικοί να προβαίνουν σε επανέλεγχο της εγκυρότητάς τους, διότι ενδέχεται λόγω του δυναμικού τους χαρακτήρα ορισμένες από αυτές να είναι ανενεργές ή να οδηγούν σε διαφορετικό περιεχόμενο.

Ακολουθούν εξειδικευμένες οδηγίες διδασκαλίας για κάθε μία ξένη γλώσσα ξεχωριστά.

I. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

Α΄, Β΄, Γ΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

A. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Για τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο διανέμονται τα εξής διδακτικά πακέτα:

A΄ Γυμνασίου:

- Think Teen! 1st Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook – Αρχάριοι*
- Think Teen! 1st Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook – Προχωρημένοι*

B΄ Γυμνασίου:

- Think Teen! 2nd Grade of Junior High School, Student's Book/ Workbook – Αρχάριοι*
- Think Teen! 2nd Grade of Junior High School, Student's Book/ Workbook – Προχωρημένοι*

Γ΄ Γυμνασίου:

- Think Teen! 3rd Grade of Junior High School, Student's Book & Workbook

Επισήμανση:

*Στις Α΄ και Β΄ τάξεις Γυμνασίου οι εκπαιδευτικοί επιλέγουν το διδακτικό πακέτο Αρχαρίων ή Προχωρημένων σύμφωνα με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του τμήματος. Εντούτοις, στις περιπτώσεις των σχολικών μονάδων όπου, βάσει αριθμού τμημάτων, δεν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις ο διαχωρισμός σε επίπεδα Αρχαρίων/Προχωρημένων για τη διδασκαλία της Αγγλικής στην Α΄ και Β΄ τάξη του Γυμνασίου, οι μαθητές/-ήτριες διδάσκονται τα διδακτικά πακέτα «Προχωρημένων» εκτός κι αν υποβληθεί από τη Διεύθυνση του σχολείου τεκμηριωμένο αίτημα (π.χ. χαμηλό επίπεδο γλωσσομάθειας, σημαντικός αριθμός μαθητών/-τριών με μαθησιακές δυσκολίες κ.ά.) για την ανάγκη διάθεσης του διδακτικού πακέτου «Αρχαρίων».

Β. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Προκειμένου να σχεδιαστεί η διδασκαλία σύμφωνα με το επίπεδο των γνώσεων των μαθητών και μαθητριών κάθε τμήματος, προτείνεται η διενέργεια διαγνωστικής δοκιμασίας στην αγγλική γλώσσα. Η ιστοσελίδα του ΥΠΑΙΘΑ <https://www.minedu.gov.gr/themata-kpg> για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ) περιέχει θέματα περασμένων ετών της διαβαθμισμένης εξέτασης του ΚΠΓ, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της διάγνωσης του επιπέδου γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών.

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α2-/Β1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Β1-/Β1+
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Β1+/Β2-

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου, οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας Β1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- να κατανοούν και να παράγουν απλά δομημένα και σαφή κείμενα σχετικά με προσωπικά τους ενδιαφέροντα, όπως το σχολείο, ο ελεύθερος χρόνος, οι κοινωνικές σχέσεις, κ.λπ.,
- να αφηγούνται γεγονότα, να περιγράφουν εμπειρίες και προσωπικά σχέδια και να διατυπώνουν προσωπικές απόψεις,
- να συμμετέχουν, χρησιμοποιώντας την ξένη γλώσσα, σε καθημερινές περιστάσεις διαπροσωπικής επικοινωνίας,
- να παράγουν σύντομα και απλά δομημένα μηνύματα (στον γραπτό και τον προφορικό λόγο) στην ξένη γλώσσα, έχοντας ως ερέθισμα γραπτά κείμενα στην Ελληνική, ή και αντίστροφα.

Για τους/τις μαθητές/-ήτριες οι οποίοι/οποίες στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου θα έχουν κατακτήσει το επίπεδο Β2-, ενδεικτικά, αναμένεται να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν τις βασικές ιδέες/πληροφορίες σύνθετων κειμένων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν αφηρημένες έννοιες σχετικές με ποικίλους τομείς κοινωνικής εμπειρίας ή και τεχνικές πληροφορίες (π.χ. πώς να χρησιμοποιήσει κάποιος μια ηλεκτρική συσκευή).
- Να παράγουν λεπτομερή, ορθά δομημένα και συνεκτικά κείμενα σχετικά με μια ευρεία γκάμα θεμάτων, αναπτύσσοντας κατάλληλη επιχειρηματολογία προκειμένου να υποστηρίξουν τις θέσεις τους ή αναφέροντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας άποψης.

- Να συζητούν στη γλώσσα-στόχο με σαφήνεια, με αμεσότητα και ευχέρεια για ζητήματα που αφορούν τους νέους και τους ενήλικες πολίτες της δικής τους ή μιας ξένης κοινωνίας.
- Να επιλέγουν πληροφορίες σχετικές με τον επικοινωνιακό τους στόχο από ένα ή περισσότερα κείμενα γραπτού ή προφορικού λόγου στην Ελληνική ώστε να παράγουν ένα σχετικά σύνθετο κείμενο στην ξένη γλώσσα ή αντίστροφα.

Γ. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Συμπληρωματικά στις γενικές οδηγίες για τον εμπλουτισμό του μαθήματος και του διδακτικού υλικού για τις ξένες γλώσσες γενικά (βλ. ενότητα «Εισαγωγή»), ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει και άλλες υπηρεσίες του ψηφιακού σχολείου (<https://dschool.edu.gr/>) π.χ. το **Φωτόδεντρο Μικρότοποι** (<https://micro.photodentro.edu.gr/>): Στο Μικρότοπο «Φωτόδεντρο Αγγλική Γλώσσα» (ή «Τα Αγγλικά στο Ψηφιακό Σχολείο» (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/>) υπάρχει ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο για τον εμπλουτισμό των σχολικών εγχειριδίων της Αγγλικής, συγκεκριμένα, το σύνολο των μαθησιακών αντικειμένων (ενημερωτικά, διδακτικά, βιωματικά και διερευνητικά), τα οποία συγκεντρώθηκαν από τα διαδραστικά εγχειρίδια, τα αποθετήρια ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων «Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα» και «Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο». Ο Μικρότοπος περιλαμβάνει συλλογές του ψηφιακού σχολείου (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/sylloges-psifiakoy-scholeioy/>) όπως, για παράδειγμα, ηχητικά αποσπάσματα, ψηφιακές αφηγήσεις, εικονογραφημένα λεξικά, γλωσσάρια, listening, reading και writing apps, υλικό για το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας κ.λπ. Υπάρχει επίσης και ένας εξαιρετικά χρήσιμος, για την οργάνωση του μαθήματος, οπτικοποιημένος οδηγός (<https://micro.photodentro.edu.gr/english/mindmaps/>) που ενημερώνει σε ποιο σημείο των διαδραστικών βιβλίων βρίσκεται ο κάθε ψηφιακός πόρος. Ο οδηγός αυτός μπορεί να αποθηκευτεί και σε μορφή pdf. Τέλος, ο Μικρότοπος προσφέρει πρόσβαση και σε άλλες συλλογές (π.χ. British Council) και μικροσενάρια.

Παρατίθενται παρακάτω ενδεικτικές πηγές και παραδείγματα αναζήτησης και αξιοποίησης ψηφιακού διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας στο Γυμνάσιο:

- Στον **ιστότοπο του ΙΕΠ** (<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=8>) και στον σύνδεσμο <https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=24> το σενάριο “City market places”, επιπέδου γλωσσομάθειας Β1, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές/-ήτριες Γ΄ Γυμνασίου, μπορεί να συνδεθεί θεματικά με την ενότητα 8 “Food for thought!” του διδακτικού βιβλίου.
- Στο **Φωτόδεντρο Μαθησιακά Αντικείμενα** (<http://photodentro.edu.gr/lor/>), ο/η εκπαιδευτικός μπορεί, παραδείγματος χάριν, να κάνει αναζήτηση Μαθησιακού Αντικειμένου (Μ.Α.) για τα Αγγλικά Β΄ Γυμνασίου-προχωρημένοι, ενότητα 8, “What an experience”. Ο/Η εκπαιδευτικός ξεκινά με τη γενική αναζήτηση «Αγγλικά» και στους πόρους που εμφανίζονται πραγματοποιεί αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά “theme park”, “amusement park” κ.λπ., κάνοντας χρήση των αντίστοιχων φίλτρων (π.χ. βαθμίδα εκπ/σης, ηλικία μαθητή/-ήτριας, επίπεδο γλωσσομάθειας, τύπο αντικειμένου, κ.λπ.). Επιλέγοντας τον τίτλο κάθε μαθησιακού αντικειμένου, εμφανίζονται γενικές πληροφορίες, το κοινό στο οποίο στοχεύει, στοιχεία για τη διδακτική προσέγγιση και τους στόχους του Μ.Α. και δυνατότητες επιλογής τρόπων χρήσης (προεπισκόπηση, άνοιγμα σε νέο παράθυρο, λήψη) ή διαμοιρασμού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Καθώς τα Μαθησιακά Αντικείμενα αφορούν σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και σε διάφορες γλώσσες, μπορεί να αξιοποιηθεί η διαθεματική προσέγγιση στη διδασκαλία.
- Για τα βιβλία Think Teen! έχει γίνει ηχογράφηση των κειμένων για τις ασκήσεις κατανόησης προφορικού λόγου (listening activities). Τα ηχητικά αρχεία καταχωρίστηκαν ως απλά Μ.Α. μέσω

ειδικής εφαρμογής η οποία σχεδιάστηκε για τον σκοπό αυτό και περιλαμβάνει ένα ηχητικό αρχείο με την απομαγνητοφώνησή του σε γραπτό κείμενο. Για τις ανάγκες των πέντε βιβλίων της σειράς Think Teen! έχουν εκπονηθεί επίσης αντίστοιχα γλωσσάρια (Glossaries). Τα εν λόγω γλωσσάρια είναι προσβάσιμα μέσα από τα διαδραστικά βιβλία ανά μάθημα, αλφαβητικά και σε εκτυπώσιμη μορφή.

- Στο **Φωτόδεντρο Εκπαιδευτικά Βίντεο** (<http://photodentro.edu.gr/video/>) ο/η εκπαιδευτικός μπορεί, παραδείγματος χάριν, να κάνει αναζήτηση οπτικοακουστικού υλικού/βίντεο για τα Αγγλικά Α΄ Γυμνασίου-προχωρημένοι, ενότητα 5, “Times change” και συγκεκριμένα για το Βρετανικό Μουσείο. Ο/Η εκπαιδευτικός ξεκινά με τη γενική αναζήτηση «Αγγλικά» και στους πόρους που εμφανίζονται πραγματοποιεί αναζήτηση με λέξεις-κλειδιά “British Museum”, κάνοντας χρήση των αντίστοιχων φίλτρων (π.χ. βαθμίδα εκπ/σης, ηλικία μαθητή/-ήτριας, επίπεδο γλωσσομάθειας, τύπο αντικειμένου κλπ.). Ενδεικτικά, εντοπίζεται ένα βίντεο που αφορά σε μια εικονική περιήγηση έξω από το κτήριο του Βρετανικού Μουσείου, ενώ διατίθεται και ψηφιακός χάρτης του κτηρίου. Βίντεο στην ελληνική γλώσσα μπορούν να αξιοποιηθούν για δραστηριότητες διαμεσολάβησης.
- Η ιστοσελίδα του **Παιδαγωγικού Ινστιτούτου** (<http://www.pi-schools.gr/software/gymnasio/>) φιλοξενεί λογισμικό, με ενδεικτικά σχέδια μαθήματος και σχέδια εργασίας/δράσης (projects), για το μάθημα των Αγγλικών στο Γυμνάσιο (Α΄ - Γ΄ τάξη, για αρχάριους και προχωρημένους), το οποίο μπορεί ενδεικτικά να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της εξατομικευμένης μάθησης.

II. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ

Α΄ Β΄ Γ΄ ΤΑΞΗ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

A. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Action. fr-gr 1*, Τεύχος Α΄, **Ενότητες:** 0, 1, 2, 3

Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Action. fr-gr 1*, Τεύχος Β΄, **Ενότητες:** 4, 5, 6, 7

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Διδακτικό υλικό: *Micro-intervalle*.

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1+

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας A1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί:

- Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο κ.λπ.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας αποτυπώνονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016).

Εντούτοις, σε ορισμένα σχολεία ή σε ορισμένες τάξεις ή τμήματα ξένης γλώσσας η προτεινόμενη διδακτέα ύλη ενδέχεται να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών τους και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις πρότερες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο του μαθήματός του/της σε συνάρτηση με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της και με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο/η ίδιος/ίδια αξιοποιώντας και άλλες πηγές διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. ενότητα «**Εισαγωγή**» στο παρόν έγγραφο).

Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, τη λειτουργική χρήση της γλώσσας και την κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.

Συμπληρωματικά σε όσα αναφέρονται στην αρχική ενότητα για τις ξένες γλώσσες γενικά, οι εκπαιδευτικοί Γαλλικής Γλώσσας μπορούν να αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους πρόσθετο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που διατίθεται στον ιστότοπο του ΙΕΠ. Πρόκειται για εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό για την υποστήριξη της διδασκαλίας της Γαλλικής γλώσσας, κατάλληλο για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: <http://www.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/galliki-glossa-ekpaideftiko-didaktiko-yliko-gia-tin-eks-apostaseos-idaskalia>.

III. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ

Α΄ Β΄ Γ΄ Τάξη ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

A. ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch ein Hit! 1*, 1^ο Τεύχος, **Ενότητες:** 1, 2, 3, 4, 5

Τάξη: Β΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch ein Hit! 1*, 2^ο Τεύχος, **Ενότητες:** 6, 7, 8, 9

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Διδακτικό εγχειρίδιο: *Deutsch ein Hit! 2*, **Ενότητες:** 1, 2, 3, 4

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο A1+

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας A1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.
- Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο κ.λπ.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας αποτυπώνονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016).

Εντούτοις, σε ορισμένες σχολικές μονάδες ή σε ορισμένες τάξεις ή τμήματα ξένης γλώσσας η προτεινόμενη διδακτέα ύλη ενδέχεται να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών τους και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις πρότερες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο του μαθήματός του/της σε συνάρτηση με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της και με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο/η ίδιος/ίδια αξιοποιώντας και άλλες πηγές διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. ενότητα «**Εισαγωγή**» στο παρόν έγγραφο).

Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, τη λειτουργική χρήση της γλώσσας και την κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.

Συμπληρωματικά σε όσα αναφέρονται στην αρχική ενότητα για τις ξένες γλώσσες γενικά, οι εκπαιδευτικοί Γερμανικής Γλώσσας μπορούν να αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους πρόσθετο εκπαιδευτικό/διδακτικό υλικό που διατίθεται στον ιστότοπο του ΙΕΠ:

α) ψηφιακά διδακτικά σενάρια για τη Γερμανική Γλώσσα εναρμονισμένα με τις προδιαγραφές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (ΚΕΠΑ) σύμφωνα πάντα με τους προσδοκώμενους στόχους, τα αποτελέσματα καθώς και την οργάνωση της γλωσσικής ύλης κατά επίπεδο γλωσσομάθειας, που στοχεύουν στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων του προφορικού και του γραπτού λόγου: (<http://www.iep.edu.gr/el/component/k2/388-didaktika-senaria-gia-ti-germaniki-glossa>),

β) εκπαιδευτικό υλικό συμβατό με το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών και κατάλληλο για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: <http://www.iep.edu.gr/el/deltia-typou-genika/germanika-ex-apostaseos>.

IV. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ

Α΄ Β΄ Γ΄ Τάξη ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

A. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ

Για τη διδασκαλία/εκμάθηση της Ιταλικής Γλώσσας στο Γυμνάσιο ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει διδακτικό βιβλίο σύμφωνα με τις ανάγκες της τάξης του/της, από τον εγκεκριμένο κατάλογο ελευθέρων βοηθημάτων, ο οποίος εκδίδεται από το ΥΠΑΙΘΑ για κάθε σχολικό έτος.

B. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Για τις τρεις (3) τάξεις του Γυμνασίου προτείνεται η διδακτέα ύλη να καλύψει το Επίπεδο Γλωσσομάθειας ως εξής (ΦΕΚ 2871/τ. Β΄/09-09-2016):

Α΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α1-
Β΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α1
Γ΄ ΓΥΜ	Επίπεδο Α1+

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, στο τέλος της Γ΄ Γυμνασίου οι μαθητές/-ήτριες αναμένεται να έχουν κατακτήσει επίπεδο γλωσσομάθειας Α1+ και, ενδεικτικά, να είναι ικανοί/-ές:

- Να κατανοούν και να παράγουν προτάσεις με απλή δομή, λέξεις ευρείας χρήσης και τυποποιημένες εκφράσεις, προκειμένου να ανταποκριθούν σε ανάγκες της καθημερινής ζωής.

- Να χαιρετούν, να συστήνονται, να δίνουν ή να ζητούν πληροφορίες για τον εαυτό τους, να ευχαριστούν, να κατονομάζουν αντικείμενα, να περιγράφουν έναν χώρο, ένα άτομο κ.λπ.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να κάνουν διάλογο με ομιλητές που γνωρίζουν καλά τη γλώσσα-στόχο προκειμένου να εξυπηρετήσουν βασικές ανάγκες επικοινωνίας υπό την προϋπόθεση ότι ο συνομιλητής τους μιλάει αργά και είναι πρόθυμος να βοηθήσει την επικοινωνία.
- Να αποδίδουν στην ελληνική ένα μήνυμα διατυπωμένο στην ξένη γλώσσα.

Σημειώνεται ότι οι αναλυτικοί δείκτες επικοινωνιακής επάρκειας αποτυπώνονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο (Υ.Α. 141417/Δ2/02-09-2016, ΦΕΚ 2871/τ.Β΄/09-09-2016).

Εντούτοις, σε ορισμένες σχολικές μονάδες ή σε ορισμένες τάξεις ή τμήματα ξένης γλώσσας η προτεινόμενη διδακτέα ύλη ενδέχεται να μην αντιστοιχεί στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν, με βάση το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών τους και αξιοποιώντας στον μέγιστο βαθμό τις πρότερες γνώσεις και επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών/-τριών, το δικό τους οργανόγραμμα ύλης καθώς και τον χρονοπρογραμματισμό του μαθήματός τους.

Σε κάθε περίπτωση προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να επιλέγει τους διδακτικούς στόχους, την ύλη και το περιεχόμενο του μαθήματός του/της σε συνάρτηση με το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών/-τριών του/της, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους, εμπλουτίζοντας το περιεχόμενο της διδασκαλίας του/της και με διδακτικό υλικό που θα παραγάγει ο/η ίδιος/ίδια αξιοποιώντας και άλλες πηγές διδακτικού/εκπαιδευτικού υλικού (βλ. ενότητα «**Εισαγωγή**» στο παρόν έγγραφο).

Τέλος, επισημαίνεται ότι κατά τη διδασκαλία/εκμάθηση της ξένης γλώσσας θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση, τη λειτουργική χρήση της γλώσσας και την κοινωνικο-πολιτισμική της διάσταση.

Ακολουθεί ενότητα για την αξιοποίηση των **διαδραστικών συστημάτων** διδασκαλίας και μάθησης για τις ξένες γλώσσες.

Εισαγωγή

Τα διαδραστικά συστήματα αποτελούνται από διαδραστικό πίνακα με οθόνη αφής, ηλεκτρονικό υπολογιστή, ειδικό λογισμικό, υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό, καθώς και σχέδια μαθημάτων με δυνατότητα εμπλουτισμού. Ο διαδραστικός πίνακας ενοποιεί τις λειτουργίες του συμβατικού πίνακα με τις λειτουργίες που προσφέρει ένα υπολογιστικό σύστημα, όταν προβάλλεται το περιεχόμενο του μέσω βιντεοπροβολέα. Ο διαδραστικός πίνακας επιτρέπει στον χρήστη να επιτελέσει βασικές λειτουργίες, όπως αυτές που παρέχει ο παραδοσιακός λευκοπίνακας (γράψιμο, σβήσιμο), καθώς και νέες λειτουργίες (αντιγραφή τμήματος της οθόνης, σημειώσεις, αποθήκευση κειμένου ή εικόνας, αποστολή αρχείων κ.λπ.), καθώς λειτουργεί ως οθόνη του υπολογιστή.

Τα διαδραστικά συστήματα διαθέτουν μια μεγάλη γκάμα εργαλείων και περιεχομένου, μπορούν να προβάλλουν ψηφιακό υλικό και επιτρέπουν τη χρήση εφαρμογών και λογισμικών όπως ένα τάμπλετ ή ένας υπολογιστής. Η αξιοποίησή τους στην διδασκαλία των ξένων γλωσσών μπορεί να ενισχύσει τη διαδραστικότητα, να προάγει καινοτόμες διδακτικές πρακτικές και να προωθήσει τη μαθητοκεντρική προσέγγιση. Η αλληλεπίδραση των μαθητών/-τριών με διαδραστικό, πολυτροπικό και πολυμεσικό περιεχόμενο, ψηφιακό υλικό, πολυμέσα και δικτυακούς τόπους, ενισχύει το ενδιαφέρον τους για μάθηση και ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ εξοικειώνει περαιτέρω τους μαθητές με την τεχνολογία και συντελεί στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, της δημιουργικότητας, της συνεργασίας και της δυνατότητας επίλυσης προβλημάτων.

Η αξιοποίηση των διαδραστικών συστημάτων διδασκαλίας και μάθησης δεν μπορεί από μόνη της να αποτελέσει καταλύτη για την αλλαγή του εκπαιδευτικού παραδείγματος, να αλλάξει δηλαδή τις ισχύουσες διδακτικές πρακτικές και μαθησιακές εμπειρίες. Για να είναι αποτελεσματική η χρήση τους και να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, σημασία έχει ο τρόπος με τον οποίο ενσωματώνονται σε οποιαδήποτε διδασκαλία, και επομένως, η παιδαγωγική προσέγγιση στην οποία στηρίζονται.

Προτάσεις διδακτικής αξιοποίησης

1. Τα διαδραστικά συστήματα ως διδακτικά και μαθησιακά περιβάλλοντα μπορούν να αξιοποιηθούν σε παραδοσιακές προσεγγίσεις διδασκαλίας ως εποπτικό μέσο ώστε η διδασκαλία να αποκτήσει πολυτροπικά χαρακτηριστικά, να διαφωτίσει κάποια σημεία της ύλης και να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών/-τριών ενώ σε σύγχρονες προσεγγίσεις διδασκαλίας ως μέσο για την αλλαγή των ρόλων των εκπαιδευτικών αλλά και των μαθητών/-τριών στους/στις οποίους/-ες δίνεται χρόνος, χώρος και πρωτοβουλία ώστε να συμμετέχουν πιο ενεργά και δημιουργικά στη μαθησιακή διαδικασία και στην οικοδόμηση της γνώσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

α) Στη διαδραστική οθόνη μπορούν να προβάλλονται τα ψηφιακά εμπλουτισμένα διαδραστικά σχολικά βιβλία (σε μορφή pdf/html) από το Ψηφιακό Σχολείο (<http://ebooks.edu.gr/>) και το ψηφιακό υλικό που διατίθεται σε αυτά όπως παρουσιάσεις, ασκήσεις, εκπαιδευτικά παιχνίδια, βίντεο, ηχητικά αποσπάσματα, χάρτες, εικονογραφημένα λεξικά, γλωσσάρια κ.ά. καθώς επίσης και μαθησιακά αντικείμενα από το Φωτόδεντρο και άλλα εγκεκριμένα αποθετήρια εκπαιδευτικού υλικού.

β) Στη διαδραστική οθόνη μπορεί να προβάλλεται ψηφιακό υλικό, όπως κείμενα, παρουσιάσεις, βίντεο, εικόνες, ιστοσελίδες, το οποίο επιλέγει ο/η εκπαιδευτικός για να ενισχύσει την κατανόηση και εμπέδωση ποικίλων γλωσσικών φαινομένων, επικοινωνιακών λειτουργιών και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων μέσα από πολλαπλές πηγές. Για παράδειγμα, μπορούν να προβληθούν:

- ☞ Κείμενα, απλά γραπτά ή πολυτροπικά, επιλογής των εκπαιδευτικών ή παραγωγής των μαθητών/-τριών, προκειμένου οι μαθητές/-ήτριες να τα επεξεργαστούν στην ολομέλεια ή σε ομάδες, να συζητήσουν θέματα σχετικά με τη γλώσσα και το περιεχόμενο, να εντοπίσουν τα πιο σημαντικά και ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με το θέμα του κειμένου, να αξιολογήσουν τις πληροφορίες που παρουσιάζονται και να προβούν σε τυχόν αλλαγές/διορθώσεις κάνοντας χρήση των εργαλείων του διαδραστικού πίνακα (προσθήκη σχολίων, χρωματικών επισημάνσεων, υπογράμμισης κ.ά.). Ακόμα, μπορεί να γίνει σύγκριση κειμένων, με τη λειτουργία «διαμοιρασμός οθόνης», προκειμένου να αναδειχθούν διαφορετικές προσεγγίσεις και οπτικές, κειμενικά χαρακτηριστικά και σημειωτικοί πόροι εμπλουτισμού των κειμένων.
- ☞ Βίντεο που παρουσιάζουν με κατάλληλο τρόπο πληροφορίες σχετικά με πολιτισμικά, ιστορικά, γεωγραφικά κ.ά. στοιχεία της ξένης γλώσσας ή σχετικά με διάφορες θεματικές όπως διατροφή, άθληση, εργασία, περιβάλλον κ.ά. που σχετίζονται με αντίστοιχες ενότητες του διδακτικού υλικού, ως μέσο για την απόκτηση περαιτέρω γνώσεων γύρω από τα θέματα αυτά. Επίσης, μπορούν να προβληθούν βίντεο με περιεχόμενο προφορικής αλληλεπίδρασης στην ξένη γλώσσα (αποσπάσματα αυθεντικής επικοινωνίας). Τα βίντεο αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν ως αφόρμηση για πραγματοποίηση δραστηριοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου καθώς και ομαδοσυνεργατικών και διερευνητικών εργασιών.

γ) Οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διενέργεια και δημιουργία διαδραστικών ασκήσεων κλειστού τύπου όπως αντιστοίχισης, συμπλήρωσης κενών, πολλαπλής επιλογής κ.ά. με την αξιοποίηση κάποιου ελεύθερου λογισμικού από το διαδίκτυο ή των εργαλείων που βρίσκονται στις ψηφιακές πλατφόρμες e-class και e-me (π.χ. e-me content). Καθώς οι ασκήσεις είναι πολυτροπικές βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση και κινητοποιούν τους/τις μαθητές/-ήτριες. Επίσης, μπορεί να γίνει παράλληλη χρήση λεξικών ή γλωσσαρίων ενώ υπάρχει και ανατροφοδότηση οπότε οι μαθητές/-ήτριες μπορούν να ενημερωθούν άμεσα για τις απαντήσεις τους και να δουν το τελικό τους «σκορ». Επιπλέον, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν επικουρικά για τη διενέργεια ανοικτών δραστηριοτήτων όπως ιστοεξερευνήσεις και εκπαιδευτικά παιχνίδια που βρίσκονται στα ψηφιακά εμπλουτισμένα σχολικά βιβλία ή για την αναζήτηση και αξιοποίηση πληροφοριών από το διαδίκτυο ή για τον καταιγισμό ιδεών από όλους/όλες τους/τις μαθητές/-ήτριες.

2. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για την από κοινού σύνθεση, επεξεργασία και χρήση ψηφιακών πολυτροπικών και πολυμεσικών κειμένων, παρουσιάσεων καθώς και άλλων σύγχρονων μορφών ψηφιακών κειμενικών ειδών (πληροφοριογραφήματα, χρονογραμμές, ψηφιακές αφίσες, εννοιολογικοί χάρτες, ψηφιακές αφηγήσεις κ.ά.) με τη χρήση αντίστοιχων ψηφιακών μέσων και εργαλείων. Για παράδειγμα, μπορεί να διευκολυνθεί η από κοινού σύνθεση ή επεξεργασία ενός ψηφιακού «κειμένου» που να σχετίζεται με το περιεχόμενο μίας ενότητας του σχολικού βιβλίου και ο εμπλουτισμός του με ψηφιακούς πόρους όπως σταθερές ή κινούμενες εικόνες, γραφήματα, βίντεο, συνδέσμους στο διαδίκτυο κ.ά.

3. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να αξιοποιηθούν για την ενίσχυση των δεξιοτήτων κριτικού γραμματισμού των μαθητών/-τριών στο πλαίσιο εκμάθησης της ξένης γλώσσας. Ειδικότερα, οι διαδραστικές οθόνες μπορούν να αξιοποιηθούν για να συμβάλουν στην ανάπτυξη της κριτικής στάσης που πρέπει να υιοθετήσουν οι μαθητές/-ήτριες απέναντι στα ψηφιακά περιβάλλοντα και στο διαδίκτυο γενικότερα, όπως η αξιολόγηση των πληροφοριών που αναζητούν στο διαδίκτυο καθώς και ζητήματα ασφάλειας και ψηφιακής πολιτεότητας. Επίσης, μπορούν να συμβάλουν στην διερεύνηση του τρόπου αξιοποίησης των ψηφιακών πόρων και την ανάπτυξη των μεταγνωστικών

δεξιότητων των μαθητών/-τριών. Για παράδειγμα, ηλεκτρονικά λεξικά και σώματα κειμένων (συμφραστικοί πίνακες) καθώς και άλλες συναφείς εφαρμογές μπορούν να αξιοποιηθούν για την ανάδειξη των επιμέρους σημασιών ή αποχρώσεων του λεξιλογίου της ξένης γλώσσας σε σύγκριση με την ελληνική καθώς και τη μελέτη γλωσσικών (γραμματικοσυντακτικών, σημασιολογικών και πραγματολογικών) φαινομένων καθώς αυτά τα ψηφιακά περιβάλλοντα προσφέρουν στους μαθητές/-ήτριες πρόσβαση σε αυθεντικά γλωσσικά δεδομένα και παραδείγματα χρήσης της γλώσσας και συνεπώς ευνοούν τη διερευνητική μάθηση και τη διενέργεια προφορικών και γραπτών εργασιών.

4. Τα διαδραστικά συστήματα μπορούν να διευκολύνουν την υλοποίηση σχολικών δραστηριοτήτων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων και δράσεων σε συνεργασία με άλλα σχολεία της Ελλάδας αλλά και διεθνών ή ευρωπαϊκών προγραμμάτων συνεργασίας μαθητών/-τριών (π.χ. eTwinning, Erasmus κ.ά.) καθώς μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διεξαγωγή τηλεδιασκέψεων με το συνεργαζόμενο σχολείο ή τάξη του εσωτερικού ή του εξωτερικού.